

“Nire ustez, ikerketak eraldaketarako tresna izan beharko luke”

Ana Galarraga Aiestaran · Elhuyar Zientzia

Nagore Martinez Merino

Jarduera Fisikoko eta Kirolaren
Zientzietako ikertzailea

Nagore Martinez Merino

Zarautz, 1990.

- Jarduera Fisiko eta Kirol Zientzien lizentziatura, ikerketa-masterra eta doktoretza burutu ditu Euskal Herriko Unibertsitatean.
- Egun, Bilboko Hezkuntza Fakultateko irakasle atxikia eta Gizartea, Kirola eta Ariketa Fisikoa Ikerkuntza Taldeko (GIKAFIT) kidea da.

Ikerketa ugari egin dira kirolaren eragina ezagutzeko, osasunaren ikuspegitik zein sozialetik. Hala ere, badaude aztertu gabeko ertzak, eta haietako bati erreparatu dio Nagore Martinez Merinok, bere doktore tesian: emakume presoak.

Martinezek azaldu duenez, Jarduera Fisiko eta Kirolaren Zientziak ikasi zituen, eta beti pentsatu izan du kirolak baduela balio sozial bat eta eraldaketarako tresna izan daitekeela. "Hori sinestuta, erabaki genuen kirol-eskuartze bat egitea adin txikikoen zentro batean, uste genuelako kirola onuragarria izan zitekeela beren harremanetarako, ohituretarako... Lehen esperientzia horren ondoren, iruditu zitzaidan kirolak edo jarduera fisikoak eragin desberdina zeukala askatasun-egoeran eta askatasunik gabekoan. Hor sakontzeko, erabaki nuen tesia espetxean egitea, eta, gainera, emakumeekin, oso ikerketa gutxi baitaude haien gainean".

Ez zen erraza izan. Martinezen asmoa ikerketa espetxe barruan egitea bazen ere, ez zuelako horretarako baimenik lortu. Hortaz, literaturaren berrikuspen sistematiko bat egin zuen, eta kalera ateratzeko aukera zuten emakume presoak elkarriketatu zituen, adibidez, hirugarren graduaren zeudenak edo zigorra bete berria zutenak.

Hala ere, ez zuen atzera egin, interes handia baitzuen ikerketa hori egiteko, batez ere generoaren ikuspegitik: "Bai kirola, bai kartzela, biak dira oso androzentrikoak, eta horri nolabait aurre egiteko gogoia nuen", esan du Martinezek.

Ikerketan, frogatu zuen kirola praktikatzeko zutenek onurak nabaritzen zituztela: psikologikoak, sozialak eta fisikoak. "Beste bi aldagai ere detektatu ditugu,

aurrera egiteko interesgarriak iruditu zaizkigunak", azpimarratu du: "Bat da eraldaketarako balio duela: kondena hobeto eramateko, drogak uzteko, kartzelatik ateratakoan helduleku bat izateko... Eta bestea, mikroerresistentziarako tresna gisa erabiltzen dutela. Badakitenez espetxe-zaintzak kirola egitea ondo baloratzen duela, onurak lortzeko erabiltzen dute".

"Edonola ere, ez dut kirolaren eragina erromantizatu nahi", ohartarazi du Martinezek. "Espetxea espetxea da, eta kirola ez da panazea bat".

Espero gabe, ikertzaile

Tesia aurkeztu ondoren, doktoretza-ondorengoa egiteko asmoa zuen, bide horretan sakontzen joateko, droga kontsumitzen duten emakumeekin. Baina EHU-n ordezkapenak egiteko aukera sortu zitzaion, eta irakasle aritu da Bilboko Hezkuntza Fakultatean. Orain berrartu da ikerketa, eta gogotsu dago. Hala ere, onartu du ikasketak hasi zituenean ez zuela espero ikertzaile izatea, inondik inora ere.

Masterrean, ordea, bi irakaslerekin topo egin nuen, EHUko Oidui Usabiaga eta Valentziako Unibertsitateko Daniel Martos, eta haien bitartez hasi zen emakume presoekin gaiarekin, master-amaierako lanean. "Oso lan xumea izan zen, baina oso interesgarria, eta horrek piztu zidan jakin-mina eta ikertzen jarraitzeko gogoia".

Bestalde, nabarmendu du beretzat funtsezkoa dela ikerketa-taldearen laguntza eta babesa izatea, bestela oso gogorra egiten baita. Zorionez, giro ona du, eta gaiarekin ere interes handia duenez, jarraitzeko asmoa bete du. Beti ere, ikerketa eraldaketarako tresna izateko helburuarekin. ●

Elkarrizketa osoa
webgunean

Kultura Zientifikoko Katedra
Cátedra Cultural Científica

UPV/EHU Kultura Zientifikoko Katedraren
lankidetzan egindako atala.